Provincie Antwerpen

Samenvatting onderzoek naar verklaringen van verhoogde lood-in-bloedwaarden in najaar 2023

In het najaar 2023 nam je kind deel aan het bloedonderzoek om de hoeveelheid lood in het bloed te bepalen. Dit deden we via een vingerprik.

De resultaten toonden een duidelijke **toename** in loodgehaltes in het bloed bij de kinderen.

Dit voorjaar hebben we **verschillende onderzoeken** uitgevoerd naar deze toename in loodgehaltes.

Een duidelijke oorzaak van de verhoging hebben we **niet gevonden**, maar er zijn wel enkele factoren die een rol hebben gespeeld.

Onderzoek	Belangrijkste bevinding met actie
Weersomstandigheden	Tijdens oktober 2023 was er veel wind uit zuidwestelijke richting. September 2023 was ook vrij droog en warm. In een droge periode kan stof opnieuw opwaaien. Bij zuidwestenwind waait de uitstoot door Umicore over de wijk van Hoboken. De **weersomstandigheden** kunnen een **oorzaak** zijn van de hogere metingen van zware metalen in de omgevingslucht. Actie: De windbarometer van Umicore zorgt momenteel al voor minder stofverspreiding in de lucht. Umicore zal onderzoeken of er bij lange droge periodes aanpassingen nodig zijn om de werking van de windbarometer te verbeteren.
Luchtmetingen	**In fijn stof** (= PM_{10}-stof): In september en oktober 2023 kwamen enkele dagen voor waarop meer lood in fijn stof werd gemeten. Kort voor de periode van bloedafname kunnen zulke dagen **bijgedragen** hebben aan de hogere loodgehaltes in bloed. **In neervallend stof** (= depositie): In september en oktober 2023 werden vrij hoge concentraties gemeten in neervallend stof. De waarden waren aan de hoge kant maar niet uitzonderlijk. De metingen in neervallend stof kunnen de toename in loodgehaltes in bloed **niet verklaren**. Actie: Umicore zal zijn actieplan rond zware metalen in de omgevingslucht blijven uitvoeren om te voldoen aan de normen van luchtkwaliteit en de voorwaarden in de vergunning.
Voorspellingsmodel	De loodgehaltes in bloed konden op basis van de luchtmetingen **niet goed** voorspeld worden door een gekend statistisch model. Dit betekent dat er nog een andere **onbekende parameter** heeft bijgedragen aan de toename van lood in bloed.

Onderzoek	Belangrijkste bevinding met actie
Lood-in-bloed	Er zijn **geen geografische clusters** zichtbaar dat wil zeggen dat de kinderen met verhoogde loodgehaltes in bloed verspreid in het onderzoeksgebied wonen. Wel hebben kinderen die eind september hebben deelgenomen aan de vingerprik gemiddeld hogere loodgehaltes in bloed in vergelijking met kinderen onderzocht in oktober.
Werken in de buurt	In de periode voorafgaand aan de vingerprikonderzoeken van het najaar 2023 werden **geen afwijkende activiteiten** vastgesteld bij de naburige bedrijven. Enkel in de zomer van 2023 was er tijdelijke stofhinder omwille van het droge weer en afbraakwerken bij Fabricom/Equans. De **afbraak van de 170 opgekochte woningen** door Umicore is pas gestart na de vingerprikonderzoeken van het najaar. Dit heeft dus geen invloed gehad op de loodgehaltes in bloed. In Hoboken werden in de periode van de bloedprikken wel heel wat **nutsvoorzienings- en straatwerken uitgevoerd.** Het opwaaiend stof bij deze werken kan mogelijks een rol gespeeld hebben bij de verhoogde loodgehaltes in bloed, zowel in het onderzoeksgebied als in de controleschool. Actie: Er gelden al langer regels om stofhinder bij werken te beperken. Vanaf nu komen daar extra regels bij voor grondwerken en straatwerken.
Bodemonderzoek	Historisch vervuilde gronden werden in het verleden gesaneerd. Er zijn nog **steeds plaatsen** met **hogere concentraties van zware metalen in de bodem.** Actie: Het blijft in heel Hoboken belangrijk om de preventieve adviezen op te volgen, bijvoorbeeld voeten vegen, met nat poetsen, geen moestuin, extra stofmaatregelen bij verbouwingen, enzovoort.
Brononderzoek	Sommige deelnemers met een verhoogd loodgehalte in bloed (> 4µg/dl) lieten een gratis brononderzoek in hun woning uitvoeren. Deze brononderzoeken kunnen soms een verklaring geven voor verhoogde loodgehaltes bij de bewoners, maar kunnen de verhoogde **groepsresultaten niet verklaren**.

Meer weten?

Je vindt het volledige rapport op www.antwerpen.be/zware-metalen-in-hoboken (klik op Acties tegen vervuiling).

Heb je nog vragen?

Aarzel dan niet om ons te contacteren. Je kan terecht bij het **PIH** op het gratis nummer 0800/20102 of bij de **preventiewerker Liesbet De Groot** (0489/95 10 54).

Vriendelijke groeten
Het onderzoeksteam